

ΕΠΠΑΙΚ

Μάθημα: Αναπτυξιακή Ψυχολογία

Διδάσκουσα: Δρ. Μόσχου Δ. Καλλιόπη

Αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της εφηβικής ηλικίας: Κοινωνική ανάπτυξη

Διαπροσωπικές σχέσεις

Η αναζήτηση της αυτονομίας

- Στις περισσότερες οικογένειες η απόκτηση αυτονομίας προχωρεί σταδιακά, σε όλη τη διάρκεια της εφηβείας.
- Η αύξηση της εφηβικής αυτονομίας μεταβάλλει τις σχέσεις ανάμεσα στους γονείς και στα παιδιά.

Πως μπορεί να μεταβάλλονται οι σχέσεις
γονέα-παιδιού με την αύξηση της εφηβικής
αυτονομίας;

Αρχή της εφηβείας:

Οι γονείς έχουν τη δύναμη και την επιρροή στη σχέση.

Τέλος της εφηβείας:

Η ισχύς και η υπεροχή εξισορροποούνται και έτσι η σχέση γονέα-παιδιού γίνεται πιο συμμετρική και ισότιμη.

Διαφοροποιείται η αυτονομία των εφήβων σε
σχέση με τους πολιτισμικούς παράγοντες και
πώς;

Πολιτισμικοί παράγοντες και αυτονομία

- Δυτικές κοινωνίες: έμφαση στην ατομικότητα. Ο έφηβος διεκδικεί την αυτονομία του σε ένα αρκετά πρώιμο στάδιο της εφηβείας.
- Ασιατικές κοινωνίες: έμφαση στη συλλογικότητα. Η επιδίωξη της αυτονομίας είναι λιγότερο έντονη, μεγαλύτερη υποχρέωση προς τους γονείς.

Γενικά παραδοσιακά στερεότυπα φύλου

Οι γονείς παρέχουν περισσότερη αυτονομία σε μικρότερη ηλικία στα αγόρια από ότι στα κορίτσια (Bumpus et. al. 2001).

Σχέσεις με τους συνομηλίκους: η σημασία της ομάδας

Οι σχέσεις με τους συνομηλίκους εξυπηρετούν σημαντικές λειτουργίες για τους έφηβους, ιδίως ως προς τη διερεύνηση επιλογών και αξιών, καθώς και στη διευκόλυνση της ανεξαρτησίας από τις οικογένειές τους.

Με αυτόν τον τρόπο, η συγκρότηση ταυτότητας και το πλαίσιο των συνομηλίκων επενεργούν αμοιβαία το ένα στο άλλο.

Οι έφηβοι αναζητούν ομάδες με τα μέλη των οποίων θεωρούν πως ταιριάζουν.

Η είσοδος ή η έξοδος από αυτές τις ομάδες επηρεάζει την ταυτότητά τους. Μέσα σε αυτές τις ομάδες αποκτούν ευκαιρίες για διερεύνηση καθώς συναντούν πολλές διαφορετικές οπτικές γωνίες, πρότυπα ρόλων και ποικίλα βιώματα.

Αυτές οι εμπειρίες επαρκούς διερεύνησης, είναι ουσιώδεις προκειμένου το άτομο να δεσμευτεί σε συγκεκριμένες αρχές, αξίες, πεποιθήσεις και στόχους, διαμορφώνοντας έτσι μια κατεκτημένη ταυτότητα.

-
- Οι συνομήλικοι για τους εφήβους λειτουργούν ως πρότυπα εναλλακτικών επιλογών και ποικιλίας αποφάσεων.
 - Παρόλο που οι γονείς παραμένουν σημαντικά πρόσωπα, σε αυτήν την περίοδο ανάπτυξης, οι συναλλαγές με τους συνομηλίκους αποκτούν ιδιαίτερη σημασία.
 - Ένας ακόμη λόγος που δένονται οι έφηβοι τόσο πολύ μεταξύ τους είναι πως μπορούν να βοηθήσουν ο ένας τον άλλον σε αυτήν τη διαδικασία του πειραματισμού τους με τις νέες εικόνες που δοκιμάζουν για τον εαυτό τους.
 - Ο συνδυασμός ενός υποστηρικτικού πλαισίου οικογένειας και συνομηλίκων θα επηρεάσει θετικά τους εφήβους σε αυτήν τη δύσκολη περίοδο της ζωής τους και θα τους οδηγήσει επιτυχώς στη συγκρότηση μιας ολοκληρωμένης ταυτότητας.

Άσκηση: Χαρτογραφώντας την προσωπική σας κόγχη.

Πάρτε ένα χαρτί και ζωγραφίστε την προσωπική σας κόγχη.

Βάλτε στην εικόνα πραγματικά και φανταστικά πρόσωπα, τόπους, δραστηριότητες, αντικείμενα και οτιδήποτε άλλο είναι σημαντικό στον «κόσμο» σας. Τί μάθατε για τον εαυτό σας σχεδιάζοντας αυτή τη ζωγραφιά? Ποιες περιοχές του χώρου ή της κόγχης της ζωής σας σας προβληματίζουν περισσότερο; Ποιες περιοχές αποτελούν τις πηγές της προσωπικής σας δύναμης; Ποιες περιοχές της κόγχης σας θα αποκαλύπτατε ενδεχομένως σε έναν σύμβουλο και ποιες θα αφήνατε κρυμμένες;